

Brüsszel, 2022. december 19.
(OR. en)

16238/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0367(NLE)**

**ENER 704
CLIMA 687
CONSOM 354
TRANS 805
AGRI 728
IND 573
ENV 1330
COMPET 1063
FORETS 140**

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14787/22
Biz. dok. sz.:	14349/22
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS RENDELETE a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról szóló tanácsi rendeletjavaslat szövegét, miután a TTE Tanács (Energia) 2022. december 19-i ülésén politikai megállapodás született a szövegről.

A mellékletben szereplő szöveget a jogász-nyelvészek még ellenőrizni fogják.

A Tanács úgy határozott, hogy engedélyezi e rendelet elfogadására az írásbeli eljárás alkalmazását.

A TANÁCS (EU) 2022/... RENDELETE

(...)

**a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret
meghatározásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 122. cikke
(1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agressziós háborúja és az Oroszországi Föderációból a tagállamokba irányuló földgázellátás példátlan mértékű csökkenése veszélyezteti az Unió és tagállamai ellátásbiztonságát. Mindemellett a gázellátás fegyverként való felhasználása és a piacok Oroszországi Föderáció általi, a gázáramlások szándékos megzavarásával történő manipulálása az energiaárak ugrásszerű emelkedéséhez vezetett az Unióban, ami nemcsak az Unió gazdaságát veszélyezteti, hanem az ellátásbiztonságot is súlyosan fenyegeti. A megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása segíthet enyhíteni a jelenlegi energiaválság hatásait azáltal, hogy védelmet biztosít Oroszország intézkedéseivel szemben. A megújuló energia az uniós ellátásbiztonság megerősítése, valamint a piaci volatilitás és az energiaárak csökkentése révén jelentősen hozzájárulhat annak megakadályozásához, hogy Oroszország az energiát fegyverként tudja felhasználni.

- (2) Oroszországnak az utóbbi hónapokban tett lépései tovább súlyosbították a piaci helyzetet különösen azért, hogy növelték annak kockázatát, hogy a közeljövőben teljesen leálljon az Unióra irányuló orosz gázszállítás, amely helyzet hatással volt az uniós ellátásbiztonságra. Ez jelentősen növelte az energiaárak volatilitását az Unióban, és a nyár folyamán minden eddiginél magasabbra növelte a gáz- és villamosenergia-árakat, ami a villamos energia kiskereskedelmi árának megugrásához vezetett, és ez várhatóan folytatódik és fokozatosan a legtöbb fogyasztói szerződésben is érzékelhetővé válik, mind nagyobb terhet róva a háztartásokra és a vállalkozásokra. Az energiapiacok súlyosbodó helyzete nagyban hozzájárult az euroövezetben tapasztalható általános inflációhoz, Uniószerte lassítva a gazdasági növekedést. Amint azt a Bizottságnak a 2022. október 18-i, „Energiavévész helyzet – közös felkészülés, közös beszerzés és az EU közös védelme” című közleményét kísérő vészhelyzeti javaslata is elismerte, az említett kockázat a nagykereskedelmi árak átmeneti csökkenésétől függetlenül továbbra is fennáll majd, és jövőre tovább fokozódik. Az európai energiaipari vállalatok jövőre komoly nehézségekkel szembesülhetnek a gáztároló létesítmények feltöltése során, mivel a jelenlegi politikai helyzet miatt nagyon valószínű, hogy kevesebb vezetékes gáz érkezik majd Oroszországból az Unióba, vagy a gázszállítás akár teljesen le is állhat. Emellett a (EU) 2022/1032 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹ 2023-ra kitűzött cél az uniós gáztárolási kapacitások 90 %-ának feltöltése, szemben az idei télre érvényes 80 %-kal. Az előre nem látható események, például a csővezetékek ellen elkövetett szabotázs és az ellátásbiztonság zavaraiából fakadó egyéb kockázatok ráadásul további nyomást okozhatnak a gázpiacokon. Ezeken túlmenően az európai megújulóenergia-technológiai ágazatok versenyképességi kilátásait gyengítették a világ más régióiban a közelmúltban bevezetett szakpolitikai intézkedések, amelyek célja, hogy támogassák és felgyorsítsák a teljes megújulóenergia-technológiai értéklánc bővülését.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (2022. június 29.) az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról (HL L 173., 2022.6.30., 17.o.).

- (3) Ezzel összefüggésben, valamint annak érdekében, hogy kezelni lehessen az európai fogyasztók és vállalkozások magas és ingadozó áraknak való, gazdaságilag és társadalmilag megterhelő kitettségét, hogy a földgázellátás megújuló forrásokból előállított energiával való felváltásával a szükséges mértékben csökkenteni lehessen az energiakeresletet, és hogy növelni lehessen az ellátásbiztonságot, az Uniónak haladéktalanul további azonnali és ideiglenes intézkedéseket kell hoznia a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása érdekében, különösen olyan célzott intézkedések révén, amelyek képesek a megújuló energiaforrásoknak az Unióban való, rövid időn belül történő szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítására.
- (4) Az említett sürgős intézkedések kiválasztására a jellegük és az arra való képességük miatt került sor, hogy rövid távon hozzájáruljanak az energetikai vészhelyzet megoldásához. Konkrétabban, a megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásának egyszerűsítése érdekében a tagállamok az e rendeletben szereplő intézkedések közül többet is gyorsan végre tudnak hajtani anélkül, hogy megterhelő változtatásokat kellene eszközölniük nemzeti eljárásaikban vagy jogrendszerükben, és ezek az intézkedések rövid távon biztosítanák a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását. Az említett intézkedések némelyike általános hatályú, mint például annak a megdönthető vélelemnek a bevezetése, hogy a megújulóenergia-projektek a vonatkozó környezetvédelmi jogszabályok alkalmazásában kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, illetve bizonyos környezetvédelmi irányelvek hatályára vonatkozó pontosítások bevezetése, valamint a megújulóenergia-erőművek átalakítására vonatkozó engedélyezési keret egyszerűsítése azáltal, hogy az eljárás az eredeti projekthez képest történt változtatásból vagy bővítésből eredő hatásokra korlátozódik. Más intézkedések konkrét technológiákra irányulnak, mint például a napenergiát hasznosító berendezések meglévő struktúrákra történő telepítésének lényegesen rövidebb és gyorsabb engedélyezése. Az említett vészhelyzeti intézkedéseket a lehető leggyorsabban végre kell hajtani, és szükség szerint ki kell igazítani az aktuális kihívások hatékony kezelése érdekében.

- (5) További sürgős és célzott intézkedéseket kell bevezetni azokra a konkrét technológiákra és projekt típusokra irányulóan, amelyek a széles körű alkalmazás gyors megvalósítása szempontjából a legnagyobb potenciállal rendelkeznek, valamint azonnali hatással bírnak az áringadozás és a földgáz iránti keresletnek az általános energiakereslet korlátozása nélkül történő csökkentésére. A mesterséges struktúrákra telepítendő, napenergiát hasznosító berendezések engedélyezési eljárásainak felgyorsításán túl helyénvaló előmozdítani és felgyorsítani a kisléptékű napenergia-létesítmények telepítését is többek között a termelő-fogyasztók és az olyan kollektív termelő-fogyasztók számára, mint például a helyi energiaközösségek, mivel ezek olyan megoldások, amelyek a legkevesebbe kerülnek, a leginkább hozzáférhetőek és a legkisebb környezeti vagy egyéb hatással járnak az új megújulóenergia-létesítmények gyors kiépítésére nézve. Emellett ezek a projektek közvetlenül támogatják a magas energiaárakkal szembesülő háztartásokat és vállalkozásokat, továbbá védik a fogyasztókat az áringadozásoktól. A megújulóenergia-erőművek átalakítása lehetőséget kínál a megújulóenergia-termelésnek a hálózati infrastruktúrára és a környezetre gyakorolt minimális hatás mellett történő gyors növelésére, többek között azon megújulóenergia-termelési technológiák – például a szélenergia – esetében, amelyek engedélyezési eljárásai jellemzően hosszabbak. Végezetül a hőszivattyúk közvetlen, megújuló energián alapuló alternatívát jelentenek a földgázkazánok helyettesítésére, és jelentős mértékben csökkenthetik a földgázigényt a fűtési időszakban.
- (5a) A sürgős és kivételes energetikai helyzet miatt a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályokban meghatározott egyes értékelési kötelezettségek alóli mentességeket vezessenek be a megújulóenergia-projektek, valamint az olyan energiatárolási projektek és villamosenergia-hálózati projektek tekintetében, amelyek a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükségesek. Két feltételnek azonban teljesülnie kell: az adott projektnek egy erre a célra kijelölt, megújuló energiaforrásokat hasznosító területen vagy hálózati területen kell megvalósulnia, és az ilyen területet stratégiai környezeti vizsgálatnak vetették alá. Emellett a fajok védelmének biztosítása érdekében arányos kárenyhítő intézkedéseket vagy – amennyiben nem állnak rendelkezésre – kompenzációs intézkedéseket kell elfogadni.

- (6) Ez a rendelet azon engedélyezési eljárásokra alkalmazandó, amelyek kezdő időpontja e rendelet alkalmazási időszakára esik. E rendelet célkitűzésére, az elfogadása időpontjában fennálló vészhelyzetre, valamint elfogadásának rendkívüli körülményeire tekintettel, különös figyelemmel arra a tényre, hogy a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának az Unióban történő rövid távú felgyorsítása indokolja az e rendeletben szereplő rendelkezéseknek a folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra történő alkalmazását, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e rendeletet vagy annak bizonyos rendelkezéseit olyan folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra is alkalmazzák, amelyek tárgyában az illetékes hatóság még nem hozott végleges döntést, feltéve, ha e szabályok alkalmazása során megfelelően tiszteletben tartják harmadik felek meglévő jogait és jogos elvárásait. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy e rendeletnek a folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra történő alkalmazása arányos legyen, és annak során minden érdekelt fél jogai és jogos elvárásai megfelelő védelemben részesüljenek.

- (7) Az egyik ideiglenes intézkedés azon megdönthető vélelem felállítása, amely szerint a megújulóenergia-projektek kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják a vonatkozó uniós környezetvédelmi jogszabályok alkalmazásában, kivéve, ha egyértelmű bizonyíték van arra, hogy ezek a projektek olyan jelentős káros hatást gyakorolnak a környezetre, amelyet nem lehet enyhíteni vagy kompenzálni. A megújulóenergia-erőművek, köztük a hőszivattyúk és a szélenergiaerőművek elengedhetetlenek az éghajlatváltozás és a szennyezés elleni küzdelemhez, az energiaárak mérsékléséhez, az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentéséhez és az uniós ellátásbiztonság biztosításához. Az a vélelem, hogy a megújulóenergia-erőművek, köztük a hőszivattyúk kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint hogy a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják, lehetővé tenné, hogy e projektek szükség esetén a vonatkozó uniós környezetvédelmi jogszabályokban előírt egyedi eltérésekre alkalmazandó, azonnali hatályú egyszerűsített értékelés tárgyát képezzék. A nemzeti sajátosságaik figyelembevétele érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e vélelem alkalmazását a területük bizonyos részeire, illetve bizonyos technológiákra vagy projektekre korlátozzák. A tagállamok mérlegelhetik e vélelemnek a tájépítészetre vonatkozó nemzeti jogszabályaikban történő alkalmazását.

- (8) Ez jól mutatja, milyen fontos szerepet játszhat a megújuló energia az Unió energiarendszerének dekarbonizációjában azáltal, hogy a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló energia kiváltására irányuló azonnali megoldásokat kínál és kezeli a súlyos piaci helyzetet. A megújulóenergia-erőművek engedélyezési eljárásában és üzemeltetésében, a tervezési folyamatban és engedélyezési eljárásban jelentkező szűk keresztmetszetek felszámolása érdekében a megújulóenergia-erőművek építését és üzemeltetését, valamint a kapcsolódó hálózati infrastruktúra fejlesztését prioritásként kell kezelni az egyedi esetekben fennálló jogi érdekek mérlegelése során, legalább a közérdeket képviselőnek elismert projektek esetében. A fajok védelme tekintetében, akkor kerülhet sor az említett, prioritásként való kezelésre, ha és amennyiben sor kerül a faj populációi kedvező vélettségi állapotának fenntartásához vagy helyreállításához hozzájáruló megfelelő fajvédelmi intézkedések meghozatalára, és e célból elegendő pénzügyi erőforrást és területet bocsátanak rendelkezésre.

- (9) Az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének megszüntetése, valamint a klímasemleges gazdaságra való átállás megvalósítása szempontjából a kulcsfontosságú megújulóenergia-forrás a napenergia. A fotovoltaikus napenergia – amely a rendelkezésre álló egyik legkevesebbe kerülő villamosenergia-forrás – és a naphőenergia-technológiák – amelyek alacsony egységenkénti költségek mellett biztosítanak megújuló fűtési megoldást – gyorsan bevezethetők, és közvetlen módon szolgálhatják a polgárok és a vállalkozások javát. Éppen ezért és a Bizottság 2022. május 18-i „Az uniós napenergia-stratégia” című közleményével összhangban az Unióban támogatni kell egy reziliens ipari napenergia-értéklánc kialakítását, többek között a 2022 végén létrejövő fotovoltaikusnapelem-ipari szövetség segítségével. A megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásainak felgyorsítása és optimalizálása elő fogja segíteni a tisztaenergia-technológiára vonatkozó uniós gyártási kapacitás bővítését. A jelenlegi körülmények és különösen az energiaárak igen nagy volatilitása azonnali fellépést tesznek szükségessé az engedélyezési eljárások jelentős felgyorsításának biztosítására annak érdekében, hogy lényegesen gyorsabbá váljon a napenergiát hasznosító berendezések mesterséges építményeken történő telepítésének üteme – amely telepítés általában kevésbé összetett, mint a talajon lévő létesítményeké, és hozzájárulhat a jelenlegi energiaválság hatásainak mielőbbi enyhítéséhez –, feltéve hogy nem sérül a hálózat stabilitása, megbízhatósága és biztonsága. Ezért az említett berendezések számára az egyéb megújulóenergia-projektekhez képest rövidebb engedélyezési eljárásokat indokolt biztosítani.

- (10) A napenergiát hasznosító berendezéseknek, valamint a kapcsolódó közös elhelyezésű tárolóknak és hálózati csatlakoztatásnak a napenergia-termeléstől eltérő célokra létrehozott meglévő vagy jövőbeli mesterséges struktúrákon történő telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás határideje legfeljebb három hónap lehet. A 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv² szerinti környezeti hatásvizsgálatok elvégzésének követelménye alóli egyedi eltérést kell bevezetni az említett berendezések tekintetében is, mivel azok valószínűleg nem vetnek fel aggályokat a területek egymással versengő használati módjaival vagy a környezeti hatásokkal kapcsolatban. A napenergiát hasznosító kis méretű decentralizált berendezésekbe történő beruházás az egyik leghatékonyabb mód, amellyel a termelő-fogyasztók csökkenthetik energiaköltségeiket és az áringadozásoknak való kitettségüket. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos indokolt okokból egyes területeket vagy struktúrákat kizárjanak e rövidebb határidő és ezen eltérés hatálya alól.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1.o.).

- (11) Az energia-önellátást célzó létesítmények – többek között azok, amelyek kollektív termelő-fogyasztók, például a helyi energiaközösségek berendezései – hozzájárulnak a földgáz iránti általános kereslet csökkenéséhez, a rendszer rezilienciájának fokozásához és a megújuló energiára vonatkozó uniós célkitűzések eléréséhez is. Az 50 kW-nál kisebb teljesítményű, napenergiát hasznosító berendezések – a termelő-fogyasztók létesítményeit is beleértve – telepítése valószínűleg nem gyakorol jelentős káros hatást a környezetre vagy a hálózatra, és nem vet fel biztonsági aggályokat. Emellett a termelő-fogyasztók kisebb létesítményei általában nem igényelnek kapacitásbővítést a hálózati csatlakoztatási ponton. Tekintettel az ilyen létesítmények fogyasztókat érintő azonnali előnyeire és korlátozott környezeti hatásaira és feltéve, hogy a kapacitásuk nem haladja meg az elosztóhálózathoz való csatlakozás meglévő kapacitását, helyénvaló tovább egyszerűsíteni a rájuk vonatkozó engedélyezési eljárást azáltal, hogy a vonatkozó eljárások részévé teszik a hallgatólagos beleegyezés elvén alapuló közigazgatási eljárást, előmozdítva és felgyorsítva e létesítmények telepítését annak érdekében, hogy hasznuk már rövid távon kiaknázható legyen. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a belső korlátaik miatt 50 kW-nál alacsonyabb küszöbértéket alkalmazzanak, feltéve, hogy a küszöbérték magasabb, mint 10,8 kW. Mindenesetre az érintett szervezetek az egy hónapos engedélyezési eljárás során kellően megindokolt válasz útján elutasíthatják az ilyen létesítményekre vonatkozóan beérkezett kérelmeket a hálózat biztonságával, stabilitásával és megbízhatóságával kapcsolatos okokból.

- (12) A meglévő megújulóenergia-erőművek átalakítása jelentős mértékben hozzájárulhat a megújulóenergia-termelés gyors növeléséhez, lehetővé téve a gázfogyasztás csökkentését. Az erőmű-átalakítás módot ad a jelentős megújulóenergia-potenciállal rendelkező helyszínek folyamatos használatára, ami mérsékli annak szükségességét, hogy új helyszíneket kelljen kijelölni a megújulóenergia-projektek számára. A hatékonyabb turbinák beszerelése révén végrehajtott szél-erőmű-átalakítás lehetővé teszi a meglévő kapacitás kevesebb, nagyobb és hatékonyabb turbinákkal történő fenntartását, illetve a kapacitásnövelést. Az átalakítás olyan előnyökre is építhet, mint a hálózati csatlakozás megléte, a társadalmi elfogadottság valószínűleg nagyobb mértéke és a környezeti hatások ismerete.
- (13) Becslések szerint 38 GW-nyi szárazföldi szélenergia-kapacitás 2021 és 2025 között elfogja érni húszéves normál üzemi élettartamának végét. Ha az említett kapacitásokat átalakítás helyett leszerelnék, az a jelenlegi megújulóenergia-kapacitás számottevő csökkenéséhez vezetne, ami tovább nehezítené az energiapiaci helyzetet. Az átalakításra vonatkozó engedélyezési eljárások azonnali egyszerűsítése és felgyorsítása alapvető fontosságú az Unió megújulóenergia-kapacitásának fenntartása és növelése szempontjából. E célból e rendelet további intézkedéseket vezet be annak érdekében, hogy tovább egyszerűsítse a megújulóenergia-projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárást. Konkrétabban a megújulóenergia-projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárásra rendelkezésre álló legfeljebb hat hónapos határidőn belül el kell végezni az összes releváns környezeti hatásvizsgálatot. Továbbá minden olyan esetben, amikor átvilágításnak vagy környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni a megújulóenergia-erőmű, illetve a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra korszerűsítését, az átvilágításnak vagy a környezeti hatásvizsgálatnak csak azon lehetséges jelentős hatások értékelésére szabad korlátozódnia, amelyek az eredeti projekthez képest történő változtatásból vagy bővítésből erednek.

- (14) A meglévő megújulóenergia-erőművek átalakításának előmozdítása és felgyorsítása érdekében célszerű azonnal kidolgozni a hálózati csatlakoztatásra vonatkozó egyszerűsített eljárást, amennyiben az átalakítás az eredeti projekthez képest csak korlátozott növekedését eredményez a teljes kapacitásban.
- (15) A napenergiát hasznosító létesítmények átalakítása növeli a hatékonyságot és a kapacitást anélkül, hogy növekedne az elfoglalt terület. Az átalakított létesítmény tehát az eredetihez képest nem gyakorolna eltérő hatást a környezetre mindaddig, amíg a folyamat során nem használnak fel több területet, és az eredetileg előírt környezetvédelmi kárenyhítő intézkedéseket továbbra is végrehajtják.
- (16) A hőszivattyú-technológia kulcsfontosságú a megújuló energiát hasznosító fűtési és hűtési rendszerek környezeti energiával – többek között szennyvíztisztító telepekből származó energiával – és geotermikus energiával történő üzemeltetéséhez. A hőszivattyúk lehetővé teszik a hulladékhő és a hulladék hűtőenergia felhasználását is. A kihasználatlan megújuló energiaforrásokat – például a környezeti energiát, a geotermikus energiát, az ipari és szolgáltatási ágazatokból, többek között az adatközpontokból származó hulladékhőt – hasznosító hőszivattyúk gyors telepítése módot ad a földgázon és más fosszilis tüzelőanyagokon alapuló kazánok megújuló fűtési megoldásokkal való felváltására, miközben növeli az energiahatékonyságot. Mindez elő fogja mozdítani a gáz fűtési célú felhasználásának visszaszorítását mind az épületeket, mind az ipart érintően. A hőszivattyúk telepítésének és használatának felgyorsítása érdekében helyénvaló célzott, rövidebb engedélyezési eljárásokat bevezetni az ilyen létesítményekre vonatkozóan – beleértve a kisebb hőszivattyúknak a villamosenergia-hálózathoz történő csatlakoztatására vonatkozó egyszerűsített eljárást is –, amennyiben nincsenek biztonsági aggályok, nincs szükség további munkálatokra az elosztóhálózathoz való csatlakoztatáshoz, és nem áll fenn a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége, kivéve ha a nemzeti jog nem ír elő ilyen eljárást. A hőszivattyúk gyorsabb és egyszerűbb telepítésének köszönhetően a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata a fűtési ágazatban – mely az Unió energiafogyasztásának közel feléért felelős – hozzá fog járulni az ellátásbiztonsághoz és a nehezebb piaci helyzet kezeléséhez.

- (17) A napenergiát hasznosító berendezések telepítésére, a megújulóenergia-erőművek átalakítására és a hőszivattyúk telepítésére vonatkozó határidők alkalmazásakor az említett határidőkbe nem szabad beleszámítani azt az időtartamot, amely alatt az erőműveket, azok hálózati csatlakozásait és a kapcsolódó szükséges hálózati infrastruktúrát kiépítik vagy átalakítják, kivéve akkor, ha az egybeesik az engedélyezési eljárás más adminisztratív szakaszaival. Ezenkívül a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosításához elengedhetetlen jelentős hálózati korszerűsítésekhez szükséges adminisztratív szakaszok időtartama sem számítható bele az említett határidőkbe.
- (18) A megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának további megkönnyítése érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy fenntartsák a lehetőséget az engedélyezési eljárás határidejének további lerövidítésére.
- (19) Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményében (a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény) foglalt azon rendelkezések, amelyek a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szólnak, és mindenekelőtt a nyilvánosság részvételére és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítására vonatkozó tagállami kötelezettségek továbbra is alkalmazandók.

- (20) Az energiapolitikai szolidaritás elve az uniós jog általános elve, ahogyan azt az Európai Bíróság is megállapította a C-848/19. P. sz., Németország kontra Lengyelország ügyben³ 2021. július 15-én hozott ítéletében, amely valamennyi tagállamra vonatkozik. Az energiapolitikai szolidaritás elvének alkalmazásával e rendelet lehetővé teszi a megújulóenergia-projektek gyorsabb kiépítéséből származó hatások határokon átnyúló elosztását. Az e rendeletben szereplő intézkedések valamennyi tagállam megújulóenergia-létesítményeire irányulnak, és a projektek széles körét ölelik fel: a meglévő építményeket, a napenergiát hasznosító berendezések új telepítéseit és a meglévő létesítmények átalakítását. Tekintettel az uniós energiapiacok integrációjának mértékére, ha egy tagállamban növekvő arányban alkalmaznak megújuló energiát, az más tagállamok számára is előnyös lesz az ellátásbiztonság és az alacsonyabb árak szempontjából. Elő kell mozdítani a megújuló energiaforrásból előállított villamos energia határkeresztező áramlását ott, ahol arra a legnagyobb szükség van, és biztosítani kell, hogy az alacsony áron termelt megújuló energiát olyan tagállamokba exportálják, ahol a villamosenergia-termelés drágább. Emellett a tagállamokban újonnan telepített megújulóenergia-kapacitások Uniószerre hatással lesznek a gázkereslet általános csökkenésére.

³ A Bíróság C-848/19. P. sz. ítélete (2021. július 15.) a Németország kontra Lengyelország ügyben (ECLI:EU:C:2021:598).

- (21) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 122. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a Tanács számára, hogy a Bizottság javaslata alapján és a tagállamok közötti szolidaritás szellemében határozatot hozzon a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedésekről, különösen ha egyes termékekkel való ellátásban – ideértve mindenekelőtt az energia területét – súlyos nehézségek merülnek fel. Figyelemmel a közelmúlt eseményeire és Oroszország legutóbbi lépéseire, jelentős a kockázata annak, hogy az orosz gázszállítás teljesen leáll, ami – a bizonytalan alternatívák tükrében – jelentős veszélyt jelent az energiaellátás megszakadása, az energiaárak további emelkedése és az uniós gazdaságra ebből következően nehezedő nyomás szempontjából. Ezért további sürgős cselekvésre van szükség.
- (22) Tekintettel az energiaválság nagyságrendjére, társadalmi, gazdasági és pénzügyi hatásainak horderejére, valamint arra, hogy a lehető leggyorsabban kell intézkedni, e rendeletnek sürgősen, az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie. Érvényessége 18 hónapra korlátozódik, és felülvizsgálati záradékot tartalmaz, hogy a Bizottság szükség esetén javaslatot tehessen az érvényességének meghosszabbítására.
- (23) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk
Tárgy és hatály

Ez a rendelet vészhelyzeti jellegű, átmeneti szabályokat határoz meg az energia megújuló energiaforrásokból történő előállítására alkalmazandó engedélyezési eljárás felgyorsítása érdekében, különös tekintettel egyes olyan megújulóenergia-technológiákra vagy -projekt típusokra, amelyek képesek rövid távon felgyorsítani a megújuló energia szélesebb körű alkalmazását az Unióban.

Ez a rendelet minden olyan engedélyezési eljárásra alkalmazandó, amelynek kezdő időpontja e rendelet alkalmazási időszakára esik, és nem érinti a 4., 5. és 6. cikkben megállapított határidőknél rövidebb határidőket megállapító nemzeti rendelkezéseket.

A tagállamok ezt a rendeletet olyan, folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra is alkalmazhatják, amelyek tárgyában ... (HL: kérjük illesszék be e rendelet hatálybalépésének időpontját) előtt nem került sor végleges határozat meghozatalára, feltéve, hogy ezáltal lerövidül az engedélyezési eljárás és nem sérülnek a harmadik felek már meglévő törvényes jogai.

2 cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások alkalmazandók. Emellett a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „engedélyezési eljárás”: olyan eljárás, amely
 - a) kiterjed a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek – többek között hőszivattyúk, közös elhelyezésű energiatároló létesítmények és az ezek hálózati csatlakoztatásához szükséges eszközök – építésére, átalakítására és üzemeltetésére vonatkozóan kiadott valamennyi releváns közigazgatási engedélyre, ideértve a hálózati csatlakoztatási engedélyeket és a környezeti hatásvizsgálatokat is, amennyiben azok szükségesek; és
 - b) kiterjed a hiánytalan kérelem beérkezésének az illetékes hatóság általi elismerésével kezdődő, és az illetékes hatóság által az eljárás eredménye tárgyában hozott végleges határozatról szóló értesítésig tartó valamennyi közigazgatási szakaszra;
2. „napenergiát hasznosító berendezés”: olyan berendezés, amely a Nap energiáját hő- vagy villamos energiává alakítja át, ideértve a naphőenergiát és a fotovoltaiikus napenergiát hasznosító berendezéseket.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82.o.).

3. cikk

Kiemelkedően fontos közérdek

- (1) Amikor a 92/43/EGK irányelv⁵ 6. cikkének (4) bekezdése és 16. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ 4. cikkének (7) bekezdése és a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁷ 9. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában egyedi esetekben a jogi érdekek mérlegelésére kerül sor, vélelmezni kell, hogy a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek és létesítmények tervezése, építése és üzemeltetése, ezek hálózati csatlakoztatása és maga a kapcsolódó hálózat, valamint a tárolóeszközök kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják. A tagállamok az integrált nemzeti energia- és klímaterveikben meghatározott prioritásokkal összhangban az említett rendelkezések alkalmazását a területük bizonyos részeire, valamint bizonyos típusú technológiákra vagy bizonyos műszaki jellemzőkkel rendelkező projektekre korlátozhatják.

⁵ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- (2) A tagállamoknak legalább a kiemelkedően fontos közérdeket képviselőként elismert projektek esetében biztosítaniuk kell, hogy a tervezési és engedélyezés eljárásban, a jogi érdekeknek az egyedi esetekben végzett mérlegelése során prioritásként kezeljék a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek és létesítmények építését és üzemeltetését, valamint a kapcsolódó hálózati infrastruktúra fejlesztését. A fajok védelme tekintetében az előző mondat csak akkor és annyiban alkalmazandó, ha és amennyiben sor kerül a faj populációi kedvező védettségi állapotának fenntartásához vagy helyreállításához hozzájáruló megfelelő fajvédelmi intézkedések meghozatalára, és e célból elegendő pénzügyi erőforrást és területet bocsátanak rendelkezésre.

4. cikk

A napenergiát hasznosító berendezések telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás felgyorsítása

- (1) A napenergiát hasznosító berendezések és a közös elhelyezésű energiatároló létesítmények, többek között az épületekbe integrált, napenergiát hasznosító berendezések és a háztetőre szerelt, napenergiát hasznosító berendezések meglévő vagy jövőbeli mesterséges struktúrákba – ide nem értve a mesterséges vízfelületeket – történő telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a három hónapot, feltéve, hogy az ilyen struktúrák elsődleges célja nem a napenergia-termelés. A 2011/92/EU irányelv 4. cikkének (2) bekezdésétől és II. melléklete 3. pontjának a) és b) alpontjától eltérve, azokat önmagukban vagy az említett irányelv II. melléklete 13. pontjának a) alpontjával összefüggésben értelmezve, az ilyen, napenergiát hasznosító berendezések adott esetben mentesülnek az annak meghatározásával kapcsolatos követelmény alól, hogy a projekthez szükség van-e környezeti hatásvizsgálatra, vagy a célzott környezeti hatásvizsgálat elvégzésének követelménye alól.

- (2) A tagállamok kulturális vagy történelmi örökségvédelmi okokból, illetve a nemzetvédelmi érdekekhez kapcsolódó vagy biztonsági okokból kizárhatnak bizonyos területeket vagy struktúrákat az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések hatálya alól.
- (3) Az 50 kW vagy annál kisebb teljesítményű, napenergiát hasznosító berendezések – a termelő-fogyasztók létesítményeit is beleértve – telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás során az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha az illetékes hatóságok vagy szervek a kérelmet követő egy hónapon belül nem válaszolnak, feltéve, hogy a napenergiát hasznosító berendezés kapacitása nem haladja meg az elosztóhálózathoz való csatlakozás meglévő kapacitását.
- (4) Amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett kapacitási küszöbérték alkalmazása jelentős adminisztratív teherhez vagy a villamosenergia-hálózat működésére nézve korlátokhoz vezet, a tagállamok alacsonyabb küszöbértéket is alkalmazhatnak, feltéve, hogy az nagyobb, mint 10,8 kW.
- (5) Az e cikk (1) bekezdésében említett engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot a meglévő kötelezettségekkel összhangban nyilvánossá kell tenni.

5. cikk

A megújulóenergia-erőművek átalakítása

- (1) A projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárás, többek között a berendezések hálózathoz való csatlakoztatásához szükséges eszközök korszerűsítésére vonatkozó engedélyezési eljárás abban az esetben, ha az átalakítás kapacitásnövekedést eredményez, nem haladhatja meg a hat hónapot, beleértve a vonatkozó jogszabályok által előírt környezeti hatásvizsgálatokat is.

- (2) Amennyiben az átalakítás nem eredményezi a megújulóenergia-erőmű kapacitásának 15 %-ot meghaladó növekedését, és anélkül, hogy az érintené a lehetséges környezeti hatások e cikk (3) bekezdése szerinti értékelésének szükségességét, az átviteli vagy az elosztóhálózathoz való csatlakoztatást a kérelemnek az érintett szervhez való benyújtását követő három hónapon belül engedélyezni kell, kivéve, ha indokolt biztonsági aggályok merülnek fel, vagy fennáll a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége.
- (3) Amennyiben a megújulóenergia-erőmű átalakítása, vagy a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra korszerűsítése esetében meg kell határozni, hogy a projekthez szükség van-e környezeti hatásvizsgálati eljárásra vagy a 2011/92/EU irányelv 4. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatra, az ilyen előzetes meghatározás és/vagy környezeti hatásvizsgálat csak az eredeti projekthez képest bekövetkező változtatásból vagy bővítésből eredő lehetséges jelentős hatásokra korlátozódhat.
- (4) Amennyiben a napenergiát hasznosító berendezések átalakítása nem jár további terület használatával, és megfelel az eredeti létesítményre vonatkozóan megállapított, alkalmazandó környezetvédelmi kárenyhítő intézkedéseknek, a projekt adott esetben mentesül az annak meghatározásával kapcsolatos követelmény alól, hogy a projekthez szükség van-e a 2011/92/EU irányelv 4. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatra.
- (5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot a meglévő kötelezettségekkel összhangban nyilvánossá kell tenni.

5a. cikk

A megújulóenergia-projektek és a megújuló energia rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra engedélyezési eljárásának felgyorsítása

A tagállamok mentesíthetik a 2011/92/EU irányelv 2. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálat, valamint a 92/43/EGK irányelv 12. cikkének (1) bekezdése és a 2009/147/EK irányelv 5. cikke szerinti állatfajvédelmi vizsgálatok alól a megújulóenergia-projektek, valamint a megújuló energiának a villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges energiatárolási projekteket és villamosenergia-hálózati projekteket, feltéve, hogy a projektet a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra számára kijelölt, megújuló energiaforrásokat hasznosító területen vagy hálózati területen kell megvalósítani – amennyiben a tagállamok meghatároztak ilyeneket –, és a területet a 2001/42/EK irányelvvel összhangban stratégiai környezeti vizsgálatnak vetették alá vagy vetik alá. Az illetékes hatóságnak biztosítania kell, hogy a meglévő adatok alapján megfelelő és arányos kárenyhítő intézkedéseket alkalmazzanak a 92/43/EGK irányelv 12. cikke (1) bekezdésének és a 2009/147/EGK irányelv 5. cikkének való megfelelés biztosítása érdekében, vagy ha ezek nem állnak rendelkezésre, az üzemeltető pénzbeli ellenszolgáltatást fizessen olyan állatfajvédelmi programok javára, amelyek biztosítják vagy javítják az érintett fajok védettségi helyzetét.

6. cikk

A hőszivattyúk szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása

- (1) Az 50 MW alatti elektromos teljesítményű hőszivattyúk telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg az egy hónapot, a talaj hőjét hasznosító hőszivattyúk esetében pedig a három hónapot.
- (2) Amennyiben nincsenek indokolt biztonsági aggályok, nincs szükség további munkálatokra az elosztóhálózathoz való csatlakoztatáshoz és nem áll fenn a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége, az átviteli vagy elosztóhálózathoz való csatlakoztatás az érintett szervnek küldött értesítést követően megengedett a következők tekintetében:
 - a) legfeljebb 12 kW elektromos teljesítményű hőszivattyúk; és
 - b) a termelő-fogyasztó által telepített, legfeljebb 50 kW elektromos teljesítményű hőszivattyúk, feltéve, hogy a termelő-fogyasztó megújulóenergia-termelő létesítményének kapacitása eléri a hőszivattyú kapacitásának legalább 60 %-át.
- (3) A tagállamok kulturális vagy történelmi örökségvédelmi okokból, illetve a nemzetvédelmi érdekekhez kapcsolódó vagy biztonsági okokból kizárhatnak bizonyos területeket vagy struktúrákat az e cikkben foglalt rendelkezések hatálya alól.
- (4) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot a meglévő kötelezettségekkel összhangban nyilvánossá kell tenni.

7. cikk

A napenergiát hasznosító berendezések telepítésének, a megújulóenergia-erőművek átalakításának és a hőszivattyúk telepítésének engedélyezési eljárására vonatkozó határidők

A 4., 5. és 6. cikkben említett határidők alkalmazásakor a következő időtartam nem számítható be az említett határidőkbe, kivéve akkor, ha az említett időtartam egybeesik az engedélyezési eljárás más adminisztratív szakaszaival:

- a) az az időtartam, amely alatt az erőműveket, azok hálózati csatlakozásait és – a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosítása céljából – a kapcsolódó szükséges hálózati infrastruktúrát kiépítik vagy átalakítják; és
- b) a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosításához elengedhetetlen jelentős hálózati korszerűsítésekhez szükséges adminisztratív szakaszok időtartama.

8. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb 2023. december 31-ig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, tekintettel az ellátásbiztonság és az energiaárak alakulására, valamint arra, hogy szükség van-e a megújulóenergia szélesebb körű alkalmazásának további felgyorsítására. A Bizottság jelentést tesz a Tanácsnak az említett felülvizsgálat főbb megállapításairól. A Bizottság a szóban forgó jelentés alapján javasolhatja e rendelet érvényességének meghosszabbítását.

9. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a hatálybalépésétől számított 18 hónapig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

a Tanács részéről

az elnök
